

نقش شاخص های توسعه پایدار در توسعه روستا

The Role of Indicators of Sustainable Development in Rural Development

محمد اکبرپور^۱، ناصر قادری^۲، مهدیه طاهونی^۳

چکیده

توسعه در کشورهای جهان سوم وابسته به توسعه بخش کشاورزی و توسعه این بخش به توسعه روستایی وابسته خواهد بود. بنابراین توسعه پایدار روستائی می تواند اساس و پایه ای برای توسعه پایدار کشاورزی باشد. به دست آوردن عوامل موثر در پایداری توسعه روستائی می تواند برنامه ریزان کشور را برای رسیدن به این امر یاری نماید، در این بین می توان برای این عوامل موثر شاخص هایی را مشخص کرد تا مقدار و درجه رسیدن به اهداف توسعه را مشخص کرد و معیاری برای ارزیابی و اندازه گیری عملکردها و برنامه های دولت در زمینه توسعه روستائی باشد. ضرورت پایداری در توسعه روستائی تنها به این دلیل نیست که اکثر کشاورزان در مناطق روستائی زندگی می کنند بلکه دلایل دیگری مانند راه حل نهائی مسئله بیکاری شهری، تراکم جمعیت، بهبود محیط روستائی و حفظ محیط زیست را نیز به همراه دارد. با برقراری تعادل مناسب بین امکانات اقتصادی شهر و روستا و نیز ایجاد شرایط مناسب برای مشارکت وسیع مردم در تلاشهای که برای توسعه ملی صورت می گیرد گام بزرگی در جهت تحقق معنای توسعه پایدار خواهد بود. شاخص های ارائه شده در این بخش توصیفی هستند اما می توان برای هر کدام از آنها نیز روشهای اندازه گیری خاصی برای کمی کردنشان بیان کرد. شاخصها در سه دسته کلی عوامل اقتصادی، عوامل اجتماعی و عوامل سیاسی قرار گرفته اند و در هر دسته، عوامل موثر، راههای به دست آوردن آنها، اثر آن بر توسعه پایدار روستائی و نهایتاً شاخصی که می توان برای آن گزینه استفاده کرد، آورده شده است.

کلمات کلیدی: الگوی مفهومی، توسعه پایدار، توسعه روستائی، شاخص های پایداری

^۱ .استادیار گروه جغرافیا، دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه رازی

^۲ .کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی روستائی، دانشگاه زنجان

^۳ . کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه تبریز